

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.V.40.007/2022/8.

A felperes:

Felperes1 (Cím2)

A felperes képviselője:

ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Zsignár Bernadette ügyvéd, cím10)

Az alperes:

Alperes1 (Cím1)

Az alperes képviselője:

ügyvédi iroda1 (ügyintéző: dr. Horváth Péter ügyvéd, cím11.)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperes (36. sorszám alatt)

A per tárgya:

kölcsöntartozás megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

18..G.20317/2020/33.

Í t é l e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 40.000.000.- (negyvenmillió) forintot, ennek 2016. december 16. napjától 2018. december 31. napjáig járó a jegybanki alapkamattal egyező mértékű ügyleti kamatát, továbbá ezen összeg után 2019. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt összegét.

Mellőzi a felperes perköltségben marasztalását.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 7.579.000.- (hétmillió-ötszázhetvenkilencezer) forint első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek törvényes képviselői és tanúl a név ingatlanprojekt kapcsán kerültek üzleti kapcsolatba.

- [2] A felperes, mint hitelező és az alperes, mint adós között 2016. december 16-án kölcsönszerződés jött létre, a felperes az alperes rendelkezésére bocsátott 40.000.000 forintot, az alperes pedig vállalta, hogy azt a bankszámláján jóváírás napjától kezdődően a mindenkorijegybanki alapkamattal megegyező mértékű ügyleti kamattal együtt 2018. december 31. napjáig visszafizeti.
- [3] Az alperes a felperest a 2018. december 29. napján kelt és megküldött levélben tájékoztatta, hogy közte és a cég1 Ltd. között 2018. december 28. napján engedményezési szerződés jött létre, mely szerint a cég1 Ltd. engedményező a felperessel szemben fennálló 164.000.000 forint összegű követeléséből 41.000.000 forintot ellenérték fejében az alperesre engedményezett, ennek okán a kölcsönt járulékaival a tulajdonába került, a felperesnek a cég1 Ltd. felé fennálló tartozásból 41.000.000 Ft összegű követelés beszámításával teljesítette.
- [4] Az alperesre engedményezett követelés a 2013. január 16. napján a felperes, mint engedményes és a cég1 Ltd., mint engedményező által kötött visszerhes engedményezési szerződésen alapul, ennek értelmében a cég1 Ltd. engedményező a cég2 Kft-vel szembeni tagi kölcsön címén fennálló 164.000.000 forint összegű követelését 164.000.000 forint ellenérték mellett a felperesre engedményezte. A cég1 Ltd. képviselőjében, mint meghatalmazott a megállapodást tanúl írta alá, 2013. július 13-án a szerződést módosították, az ellenérték megfizetésének a határidejét további 180 naptári nappal meghosszabbították, majd 2014. január 8-án ismét módosították és a felperes tartozását 82.000.000 forinttal csökkentették, mindkét módosítást tanúl írta alá az engedményező meghatalmazottjaként.
- [5] A cég1 Ltd. törvényes képviselője név1 2013. szeptember 30. napjával tanúl képviselői meghatalmazását visszavonta, erről tanúl tanú2 ügyvéd 2014. -ben értesítette.
- [6] név1 a cég1 Ltd. képviselője a 2014. január 8-án kelt engedményezési szerződés módosítását utólag nem hagyta jóvá, erről 2017. évben levélben tájékoztatta tanúl -et.
- [7] A felperes az alperes által beszámítani kért követelést nem ismerte el, a 2019. február 27. napján kelt levélben felhívta az alperest a kölcsöntartozás és kamata haladéktalan teljesítésére.
- [8] A cég1 Ltd. 2017. szeptember 19-én a felperessel kötött engedményezési szerződésből eredő felperesi tartozás elmaradása miatt a felperessel, mint adóssal szemben felszámolási eljárást kezdeményezett. A ügyszám.szám alatti végzésével a felszámolási eljárást soron kívül megszüntette, a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság e végzést helybenhagyta azzal, hogy a bizonyítékok egybevetése alapján nem állapítható meg kétséget kizáró módon, hogy a hitelező követelése fennáll. A felperes 2017. március 8. és június 26. között öt részletben, mindösszesen 84.855.014 forintot az Ltd. felé teljesített.
- [9] A felperes kereseti kérelmében a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:383., 6:154. § (1) és (3) bekezdése, valamint a Ptk. 6:155.§ (1) bekezdése alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 40.000.000 forint kölcsönösszeg, ennek 2018. december 31. napjáig lejárt 731.836 forint ügyleti kamat, valamint 2019. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelemi kamat megfizetésére.
- [10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, egyidejűleg beszámítási kifogást terjesztett elő. A kölcsönszerződés létrejöttét, illetve a teljesítés elmaradását nem vitatta, kifejtette, hogy tartozását a felperessel szemben fennálló, lejárt, alperest illető 41.000.000 forint összegű követelés beszámításával teljesítette, így a kölcsöntartozás megszűnt.
- [11] A felperes a beszámítási kifogás elutasítását kérte, alaki védekezésében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 176.§ (1) bekezdés d) pontjára, helyesen Pp.209.§ c) pontjára hivatkozva. Álláspontja szerint a felszámolási eljárásban a beszámítási kifogással azonos ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránti igényvel kapcsolatban felmerült kérdések jogerősen elbírálásra kerültek. Érdemben arra hivatkozott,

hogy az engedményezési szerződés 2014. január 8-ai módosítása szerint a tőketartozása a felére csökkent, ezt pedig öt részletben megfizette a cég1 Ltd. javára, tartozása megszűnt, az alperes beszámítással a kölcsöntartozást teljesíteni nem tudta.

- [12] Az alperes a beszámítási kifogásra előterjesztett felperesi ellenkérelemre előadta, hogy az engedményezési szerződés 2014. január 8-ai módosítása akarathiba miatt nem jött létre, miután a cég1 Ltd. nevében azt a képviseleti joggal nem rendelkező tanúl írta alá álképviselőként, így joghatás kiváltására nem alkalmas.
- [13] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Az alperes beszámítási kifogását alaposnak találta, kiemelte, hogy a felek között nem volt vitás a kölcsönszerződés létrejötte, ennek okán csak abban kellett döntenie, hogy az alperes teljesítette-e az ebből származó kötelezettségét.
- [14] Nem fogadta el a felperes védekezését az ítélt dologra hivatkozás körében, utalt arra, hogy a fizetéseképtelenség megállapítása iránt indított nemperes eljárásban a bíróság csupán a Cstv.27.§ (2) bekezdés a) pontjában írt feltételeket vizsgálta, azt nem, hogy érvényes-e az engedményezési szerződés 2014. január 8-ai módosítása. Kifejtette, hogy a perben nem álló Ltd. képviseletében tanúl 2013. szeptember 30. napjától nem volt jogosult eljárni, miután a képviseletre jogosító teljes körű meghatalmazása visszavonásra került, a Ptk.6:14. § (1) bekezdésére tekintettel álképviselőként tett jognyilatkozata a cég1 Ltd. vonatkozásában joghatás kiváltására alkalmatlan volt. A 2014. január 8-ai szerződésmódosítás nem jött létre, ezért volt követelés a felperessel szemben, amit az alperesre engedményeztek, ennek beszámítása a kölcsönszerződésből eredő tartozást megszüntette. Nem fogadta el azt a hivatkozást sem, hogy az engedményezésről a felperest nem értesítették, hisz maga a felperes is úgy tekintette, hogy ez megtörtént.
- [15] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, anyagi jogi felülbírálat körében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresettel egyezően az alperes marasztalását. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését is kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Ptk.6:11. § (1) bekezdését, a 6:12. §-át és a 6:15. § (3)-(4) bekezdését és a Pp. 265. § (1) bekezdését jelölte meg. Változatlanul arra hivatkozott, hogy a bíróság jogerősen a felperessel szembeni felszámolási eljárásban már megállapította, hogy a 2014. január 8-án kötött engedményezési szerződést módosító szerződés érvényes. Egyebekben arra hivatkozott, hogy az alperesnek kellett volna a Pp.265. § (1) bekezdése értelmében azt bizonyítania, hogy tanúl meghatalmazottat a meghatalmazója értesítette a képviseleti jog megszűnéséről, ennek hiányát az alperes terhére kellett volna értékelni. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta az alperest tájékoztatni arról, hogy e tény bizonyítása őt terheli. tanúl a cég1 Ltd. meghatalmazottja 2017. novemberig nem kapott olyan tájékoztatást név1től, hogy a képviseleti jogosultsága bármilyen tekintetben korlátozva lett volna. 2017. november 14-én név2 ügyvéd tájékoztatta csak arról, hogy a társaság a képviseletére szóló meghatalmazást korábban visszavonta. Az elsőfokú bíróság nem oldotta fel tanúl tanúnak a tárgyaláson tett nyilatkozata és a korábban a közjegyző előtt tett nyilatkozata közötti ellentmondást, sem az alperes, sem a felperes nem hivatkozott az eljárásban a név3tól származó levélre, melyről a tanú a tárgyaláson nyilatkozott. A tanúnak azonban egy lényeges kérdésben a nyilatkozata egybehangzó volt, 2014. közepéig nem kapott semmilyen tájékoztatást arról, hogy a részére adott meghatalmazást visszavonták, tehát 2014. januárjában, mint a cég1 Ltd. meghatalmazottja írta alá a szerződésmódosítást. Az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta az álképviseletre vonatkozó szabályokat, figyelmen kívül hagyta a Ptk.6:15. § (3) és (4) bekezdését, valamint a 6:12. § és a 6:11. § (1) bekezdésében foglaltakat. Nagymértékű jogbizonytalanságot eredményezne a képviselt személy hivatkozása arra, hogy korábban már visszavonták a meghatalmazottjuk meghatalmazását, és így jogkövetkezmények nélkül kiléphetnének egyébként szabályosan létrejött kötelezettségekből.

Egyebekben utalt arra is, hogy a meghatalmazott képviseleti jogának korlátozása a jóhiszemű harmadik személlyel szemben hatálytalan.

- [16] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Változatlanul fenntartotta azt a jogi érvelését, hogy a felszámolási eljárás olyan nemperes eljárást, amelyben a bíróság a jogügyletek érvényességét hatáskör hiányában nem vizsgálja. Álláspontja szerint irreleváns, hogy tanú1 meghatalmazott tudott-e a meghatalmazás visszavonásáról vagy sem, objektív tudattartalma kizárólag a közte és a vele szerződő harmadik személy között fennálló jogviszonyban bír relevanciával. A képviselt utólagos jóváhagyása hiányában az álképviselő által aláírt szerződés nem jött létre, így név3tól származó levélnek sincsen perdöntő jelentősége. 2014. januárjában a három fél között a viszony még jó volt, törvényes képviselő2 -nek, az Ltd. képviselőjének tudnia kellett volna az engedményezési szerződés módosításáról, így az jóval később készült és kifejezetten cég1 Ltd jogainak csorbítására szolgált. A perben bizonyította azt, hogy név1 2013. szeptember 30. napjával írásban visszavonta tanú1 részére adott meghatalmazást, valamint azt, hogy név1 tájékoztatta tanú1 -et, hogy a megállapodást utólag nem hagyta jóvá.
- [17] A fellebbezés megalapozott.
- [18] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú eljárásban meghallgatott tanúk vallomása alapján az alábbiakkal egészíti ki:
- [19] 2013. szeptember 30. napján a cég1 Ltd. képviselője név1 megbízása alapján tanú3 ügyvéd szerkesztette és ellenjegyezte a cég1 Ltd. által törvényes képviselő2 -nek adott meghatalmazást. Ugyanezen a napon a cég1 Ltd. képviseletében eljáró név1 és törvényes képviselő2 megbízta tanú3 ügyvédet azzal, hogy készítsen okiratot a 2011-ben tanú1 részére a cég1 Ltd. által adott meghatalmazás visszavonásáról. tanú3 az okiratot megszerkesztette, azonban egyéb elfoglaltsága miatt azt ellenjegyezni már nem tudta, ezért a törvényes képviselő2 és név1 tanú2 ügyvédet kereste fel, hogy a tanú3 által a meghatalmazás visszavonásáról készült nyilatkozatot ellenjegyezze és postán küldje meg az általuk megjelölt ismeretlen személynek.
- [20] Az így kiegészített tényállás alapján nem ért egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság keresetet elutasító érdemi döntésével az alábbi indokokra tekintettel:
- [21] Helyes a felperesnek az a fellebbezési érvelése, hogy az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése során nem tájékoztatta a feleket arról, hogy az alperesnek kell bizonyítania azt a tényállítást, hogy a tanú1 -nek adott meghatalmazás visszavonásáról 2013. szeptember 30. napján készült okiratot törvényes képviselő2 Csaba személyesen adta át tanú1 -nek. Az elsőfokú bíróság ezen eljárási szabálysértése a másodfokú eljárásban a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370. § (4) bekezdése, illetve a 369. § (4) bekezdése folytán orvosolható volt, a másodfokú bíróság elvégezte a helyes anyagi pervezetést. E körben tájékoztatta a feleket arról, hogy a jelen eljárásban a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 1.§ (1) bekezdése szerint a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény szabályait kell alkalmazni, illetve az alperest arról, hogy őt terheli annak a ténynek a bizonyítása, hogy a meghatalmazás visszavonását tartalmazó okiratot törvényes képviselő2 személyesen átadta tanú1 -nek.
- [22] A másodfokú bíróság az anyagi pervezetés folytán indítványozott tanúkat meghallgatta, az eljárási szabálysértést tehát orvosolta, ennek okán nem volt alapja az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.
- [23] A másodfokú bíróság mindezek után, a kereset érdemi vizsgálatakor egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a felek között a kereseti tényállításban vita nem volt, az alperes elismerte a kölcsönügylet megkötését, illetve azt, hogy azt nem fizette vissza,

így azt kellett vizsgálni, hogy az alperes által előterjesztett beszámítási kifogás alapos-e, történt-e beszámítással teljesítés az alperes részéről.

- [24] Alaptalan a felperesnek az a fellebbezési érvelése, hogy a fizetéseképtelenség megállapítása iránti eljárásban hozott jogerős bírósági határozat folytán már nem vizsgálható a 2014. január 8. napján kötött engedményezési szerződésmódosítás. Helyes elsőfokú bíróságnak az a jogi érvelése, hogy a felszámolási eljárásban hozott jogerős döntés nem bírálta el a felperes és a perben nem álló gazdasági társaság közötti 2011. január 8-ai engedményezési szerződés módosításának érvényességével kapcsolatos vitás kérdéseket, abban a nemperes eljárásban a bíróság hatásköre a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 27. § (2) bekezdés a) pontjában hivatkozott feltételek meglétének vizsgálatára terjedt csak ki. Így a jelen eljárásban kellett vizsgálni azt, hogy a vitatott szerződésmódosítás érvényes-e.
- [25] A másodfokú bíróság nem ért egyet e körben az elsőfokú bíróság jogi érvelésével, tanúl a szerződésmódosítást meghatalmazottként írta alá, nem tekinthető álképviselőnek, a szerződésmódosítás érvényes, joghatás kiváltására alkalmas.
- [26] Az 1959. évi IV. törvény 222. § szerint képviseleti jogot – a törvényen, a hatósági rendelkezésen és az alapszabályon alapuló képviseleten felül – a képviselőhöz, a másik félhez vagy az érdekelt hatósághoz intézet nyilatkozattal (meghatalmazás) lehet létesíteni, a 223. § (2) bekezdése szerint a meghatalmazás eltérő kikötés hiányában visszavonásig érvényes. A visszavonás jóhiszemű harmadik személy irányában csak akkor hatályos, ha azt vele közölték.
- [27] Az 1959. évi IV. törvény 214. § (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozat, ha az szóban vagy szóbeli üzenettel tették a másik fél tudomásszerzésével válik hatályossá. Az írásban vagy távirati úton közölt nyilatkozat hatályosságához pedig az szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen.
- [28] A jelen esetben tanúl -nek a cég1 Ltd. képviseletére adott meghatalmazást a meghatalmazó írásban vonta vissza. A fent idézett jogszabályi rendelkezések szerint az írásban tett, a meghatalmazás visszavonásával kapcsolatos nyilatkozat hatályossá akkor vált, amikor azt tanúl Attila részére írásban megküldték vagy személyesen átadták, azaz amikor az hozzá "megérkezett".
- [29] Az alperest terhelte e körben annak a tényállításának a bizonyítása, hogy név4 személyesen nyújtotta át a meghatalmazottnak a meghatalmazás visszavonásáról készült okiratot. A másodfokú eljárásban meghallgatott tanúk e tényállítást nem igazolták, tanú3 tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy a meghatalmazás visszavonásáról az okiratot ugyan ő szerkesztette, de nem ő ellenjegyezte és nem tud arról, hogy bármilyen módon akár postán, akár személyesen azt átadták tanúl -nek, bár állítása szerint tanúl tudott a meghatalmazás visszavonásáról. tanú2 ugyan arra tett tényállítást, hogy a meghatalmazás visszavonását tartalmazó okiratot a megbízó utasítása szerint postán feladta, de arra már az eltelt időre tekintettel nem tudott nyilatkozni, hogy pontosan kinek küldte meg és az irattárában a meghatalmazás visszavonásának ellenjegyzésével kapcsolatban irat már nem lelhető fel.
- [30] Az alperes a tényállítást sikerrel nem tudta bizonyítani, nem tudta kétséget kizáróan igazolni, hogy a meghatalmazás visszavonása tanúl -hoz megérkezett, azaz hatályosult. Ezért 2014. január 8. napján tanúl érvényes meghatalmazással rendelkezett a cég1 Ltd. képviseletére, az engedményezési szerződés módosítása létrejött, a felperes tartozása 82.000.000 forintba csökkent és azt 2017. március 8. és június 26. között öt részletben kamatokkal együtt a cég1 Ltd.-nek megfizette. Nem volt olyan felperest terhelő követelés, amit az Ltd. az alperesre tudott volna 41.000.000 forint összegben engedményezni, az alperes a kölcsöntartozást járulékokkal együtt beszámítással nem teljesítette, így annak megfizetésére köteles.

- [31] A fent kifejtett indokokra tekintettel a másodfokú bíróság a Pp.383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte a kölcsönszerződés szerint az alperest a tőke, az ügyleti kamat és a késedelmi kamat megfizetésére. A késedelmi kamat mértéke az 1959. évi IV. törvény 301/A. (2) bekezdésén alapul.
- [32] Az alperes teljes mértékben pervesztes lett, ennek okán a másodfokú bíróság a Pp.83 § (1) bekezdése szerint mellőzi a felperes perköltségben marasztalását és az alperest kötelezi a pernyertes felperes első- és másodfokú eljárásban felmerült költsége megfizetésére, mely a felperes által megfizetett első- és másodfokú eljárási illetékből (1.500.000,- +2.500.000,- forint), valamint a felperes által a Pp.81. § (1) bekezdése szerint felszámított perköltségből, azaz a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, melynek összegét a másodfokú bíróság a csatolt megbízási szerződések alapján állapította meg összesen 3.579.000,- forintban (elsőfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíj bruttó 2.690.000,- forint, másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíj bruttó 889.000 forint).

Pécs, 2022. május 19.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró